

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

3.3.2005

B6-0186/2005

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni deklaratsioonide alusel

vastavalt kodukorra artiklile 103

Esitaja: esimeeste konverents

Lissaboni strateegia vahekokkuvõte

Euroopa Parlamendi resolutsioon Lissaboni strateegia vahekokkuvõtte kohta

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse kodukorra artiklit 103;

1. usub kindlalt, et Euroopa Liit võib säästva arengu ülemaailmse eesmärgi kontekstis olla eeskujuks maailma majandus-, sotsiaalse ja keskkonnaarengu alal; taaskinnitab strateegiliste eesmärkide kehtivust, mis püstitati Euroopa Ülemkogu Lissaboni ja Göteborgi istungitel tööhõive ja majandusreformide edendamiseks, konkurentsivõime tugevdamiseks, siseturu väljakujundamiseks ning sotsiaalse ühtekuuluvuse ja keskkonnakaitse kui kasvule suunatud säästva majanduse mootorite edendamiseks; ja usub, et Lissaboni strateegia peaks olema järgmisel viiel aastal ELi tähtsaim prioriteet;
2. kinnitab oma pühendumust Lissaboni strateegiale ning selle visioonile dünaamilisest majandusest ja kõrgema elukvaliteediga paremast ühiskonnast, et suurendada kasvu ja tööhõivet ning luua nõnda sotsiaalse ühtekuuluvuse ja keskkonnapoliitika raamistik; usub, et säästev kasv ja tööhõive on Euroopa kõige kiireloomulisemad eesmärgid ning sotsiaalse ja keskkonnaarengu alustalad; rõhutab, et hästi kujundatud sotsiaal- ja keskkonnapoliitika on ise Euroopa majandusliku tulemuslikkuse tugevdamise võtmelemendid;
3. tunnistab, et kuigi kaupade vaba liikumine toimib juba hästi, ei ole siseturg ikka veel kaugeltki välja kujundatud ja et seetõttu on vaja teha rohkem jõupingutusi siseturu lõplikuks moodustamiseks;
4. on arvamusel, et Lissaboni strateegia eduks on vaja, et liikmesriigid viiksid kindlalt läbi Euroopa sotsiaalse mudeli säilitamiseks vajalikud strukturealsed reformid; on arvamusel, et vaja on ka makroökonoomilist raamistikku kasvu toetamiseks ning et see raamistik peab kombineerima stabiilsuse Lissaboni eesmärkidesse investeerimise ajenditega;
5. tunnistab esiteks keskkonnapoliitika positiivset panust kasvu ja tööhõivesse tänu ennekõike keskkonnauuenduste arendamisele ja tunnistab teiseks, et EL peab hakkama tegelema hulga väljakutsetega, mis puudutavad loodusvarasid ja keskkonda, nagu kliimamuutus ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemine, mis – kui nendega viivitamatult ei tegeleta – toovad kaasa kulusid ja mõjutavad otseselt Lissaboni kasvueesmärke; usub seetõttu, et läbivaadatud Lissaboni protsessi tuleb lisada keskkonnavalased kaalutlused; rõhutab, et mõistlikul keskkonna-, tervise- ja toiduohutuspoliitikal on positiivne mõju kasvule ja konkurentsivõimele;
6. usub nagu komisjon, et Lissaboni strateegiale uue elujõu andmiseks on oluline tegeleda liikmesriikide suutmatusega saavutada 2000. aasta märtsis püstitatud eesmärke ning teha Lissaboni strateegiast riikliku ja Euroopa tasandi arutelu keskne osa; usub, et see omakorda sõltub järgmistest teguritest:

- tõhusam tähtsusjärjekorda seadmine koos äratuntavate prioriteetsete meetmetega kõigis kolmes Lissaboni agenda valdkonnas, et saavutada selgem fookus ja korrigeerida Lissaboni protsessi laialivalguvat suundumust;
 - atraktiivne, hästi edastatud visioon, mille ümber on võimalik mobiliseerida Euroopa üldsust;
 - avatum ja läbipaistvam poliitika väljatöötamine ja rakendamine, et suurendada demokraatlikku kontrolli ning suurendada parlamendiliikmete ja kodanike samastumist püstitatud eesmärkidega nii riiklikul kui ka Euroopa tasandil;
 - riiklikud ja Euroopa eelarvevahendid, mis on vajalikud püstitatud eesmärkidele käegakatsutava väljenduse andmiseks;
7. usub, et kevadisel tippkohtumisel tuleks Lissaboni strateegia keskendada põhieesmärkidele: kasvu ja töökohtade loomine teadmispõhise ühiskonna meetmete kaudu, Lissaboni eesmärkidesse tehtavate era- ja avaliku sektori investeeringute edendamine, ettevõtjasõbraliku keskkonna edendamine, hõlmamisel, turvalisusel, solidaarsusel ja kohanemisvõimel põhinev sotsiaalpoliitika ning Euroopa keskkonnapolitiitika kasutamine konkurentsieelisena;
 8. on arvamisel, et majanduslikke ja sotsiaalseid eesmarke on võimalik saavutada ainult siis, kui säilitatakse rahvusvaheline konkurentsivõime, muudetakse majandus ja eriti tööturg paindlikuks, raha on stabiilne, valitsemissektori rahalised vahendid piirduvad tasemega, mis ei ohusta raha stabiilsust ega pensionite järjepidevust, ergutatakse ettevõtlust, riskivõtmise kultuuri ja omaalgatust, majandust reguleeriv kord jääb juhitavaks ja ei takista majandust, maksusüsteem on lihtne, õiglane ning võimalikult vähe koormav ning on tagatud majanduspoliitika järjekindluse kõrge aste;
 9. rõhutab, et muudatuste laia koalitsiooni loomiseks tuleb Lissaboni strateegiat üldiselt mõista kui strateegiat, mille kasu jagatakse laialt ja mida arendatakse koostöös kõikide oluliste sotsiaal-majanduslike osalejatega; mille eesmärk on saavutada tööturg, mis edendab nii dünaamilisust kui ka turvalisust; mille eesmärk on moderniseerida, kuid mitte nõrgestada sotsiaalkindlustust; ning mis näeb kõrgeid sotsiaalseid ja keskkonnastandardeid Euroopa konkurentsimudeli osana;
 10. rõhutab teenuste ühtse turu saavutamise, kus valitseb tasakaal turu avamise, avalike teenuste ning sotsiaalsete ja tarbijate õiguste vahel, tähtsust Euroopa konkurentsivõime jaoks; rõhutab üldhuviteenuste rolli sotsiaalse integratsiooni, territoriaalse ühtekuuluvuse ja tõhusama siseturu edendamisel; palub Euroopa Ülemkogul kohustuda tippkohtumisel võtma vastu ühenduse õigusliku raamistiku üldhuviteenuste kohta, et tagada nende kvaliteet ja kõikide eurooplaste juurdepääs nendele, kohaldades seejuures üldhuviteenuste suhtes lähimuspõhimõtet;
 11. kordab kvaliteetsete, üldiselt kättesaadavate ja tõhusalt osutatavate avalike teenuste panust elukvaliteeti ja sotsiaalse ühtekuuluvuse eesmärkidesse, millele toetub Lissaboni strateegia; arwab, et riigihankemeetmete tõhus rakendamine peaks moodustama osa Lissaboni eesmärkidest;
 12. arwab, et VKEde olulist panust Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamisse tuleb sõnaselgemalt tunnistada; märgib, et VKE-sektoris ei asu mitte ainult suurim osa kogu

ELi töökohtadest, vaid selles loodi viimastel aastatel ka rohkem uusi töökohti kui üheski teises sektoris; nõuab seetõttu tõhusamaid meetmeid VKE-sõbralikuma keskkonna loomiseks, ebavajalike bürokraatlike kohustuste vältimist ja parema juurdepääsu tagamist investeringuteks mõeldud rahalistele vahenditele;

13. usub, et muudatustesse positiivselt suhtuva ühiskonna loomisel on majanduslike otsuste tegemise hõlmavam stiil väga oluline; tuletab meelde, et Brüsseli Euroopa Ülemkogu rõhutas sotsiaalkaitse kõrge taseme kesket tähtsust Lissaboni strateegias; toetab Brüsseli Euroopa Ülemkogu nõudmist tugevdada vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega võitlemise poliitikat ning nõuab, et Euroopa Ülemkogu kohustuks kevadisel tippkohtumisel ambitsioonikaks sotsiaalmeetmete kavaks;
14. arvab, et rahuldav kokkulepe keemilisi aineid käsitlevate uue õigusakti (REACH) üle oleks selgeks näiteks Lissaboni strateegia toimimisest, kuna siin luuakse tasakaalustatud suhe konkurentsivõime ning keskkonnavaluste, sotsiaalsete ja rahvatervisealaste eesmärkide vahel;
15. peab konkurentsivõimelist energiaturgu, mis toetab säästvaid energიაvalikuid, üheks tingimuseks konkurentsivõimelise ja säästva Euroopa majanduse saavutamisel ning nõuab tungivalt, et komisjon esitaks kolmanda direktiivi liberaliseerimise kohta, et tagada võrdne mänguruum kõikidele osalejatele ja kõikidele energialiikidele;
16. peab maaelu arendamise põllumajanduslikke kulutusi, eriti noorte talupidajate koolitamiseks tehtavaid kulutusi, mis on eriti oluline uutes liikmesriikides, Lissaboni strateegia otsustavaks osaks;
17. usub, et vahekokkuvõtte peaks andma sobiva kaalu panusele, mille keskkonnatehnoloogiad ja ranged keskkonnanormatiivid saavad anda edukasse konkurentsistrateegiasse; nõuab suuremat toetust keskkonnatehnoloogiatele ja keskkonnavalaselt tõhusatele uuendustele; rõhutab laiemalt rolli, mis on elukvaliteedil investeringuid ja tööstuse asukohta mõjutava tegurina; usub, et kliimamuutuse ja bioloogilise mitmekesisuse hävimise eiramine kahjustab tõsiselt nende eesmärkide saavutamise võimet;
18. kutsub komisjoni üles pakkuma kindlameelselt välja strateegiaid, et parandada tööturu toimimist, teha kindlaks meie noori puudutavad tulevased muudatused, parandades seejuures noorte võimalusi diplomite tunnustamise, piiriülese hariduse ja kutsealaste võimaluste alal, järgides põlvkondadevahelise solidaarsuse põhimõtteid ja kooskõlas demograafilise olukorraga; toetab sellega seoses Euroopa noorte algatust, mille pakkusid välja mitmed liikmesriigid ja mis sisaldub komisjoni teatistes kevadisele Euroopa Ülemkogule; nõuab tööturu paindlikkuse suurendamist ja seeläbi võimaluse suurendamist pakkuda tööd suuremale hulgale inimestele, kusjuures erilist tähelepanu tuleb pöörata VKEdele;
19. nõuab teadlaste piiriülest vahetust lihtsustavate meetmete menetlemist eelisjärjekorras;
20. usub, et Euroopa suurepärase tulemused teadmistel põhinevas majanduses sõltuvad kõrgelt haritud ja koolitatud tööjõu olemasolust ning teadusuuringute ja uuenduste

ulatuse ja tõhususe tuntavast suurendamisest; rõhutab, et kõikidele kättesaadav kvaliteetne haridus on olulise tähtsusega tugeva majanduse ja õiglase ühiskonna seisukohalt; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama aktiivselt teadusuuringuid kõikidel uuendusprotsessi etappidel alates idee väljatöötamisest kuni rakendamiseni ettevõtte tasandil;

21. nõuab, et vahekokkuvõttes asetataks haridus ja koolitus, inimkapitali parandamine ja elukestev õpe Lissaboni strateegia keskpunkti, ning on arvamisel, et kevadisel tippkohtumisel tuleks püstitada ambitsioonikad eesmärgid;
22. tuletab meelde, et mõnedes liikmesriikides on tööturul tõrjutute suurim rühm naised, kellest paljude puhul sõltub palgatööle asumise otsus töö kättesaadavusest ja atraktiivsusest; palub seetõttu kevadisel Euroopa Ülemkogul tegeleda vajadusega soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise järele Lissaboni eesmärkide kontekstis, k.a meetmed, mille eesmärk on peresõbralike töömudelite ja tööaja edendamine, töökoha kindlus ja võrdne kohtlemine, juurdepääsu parandamine koolitusele ja soolise lõhe ületamine töötasu puhul ning laste eest hoolitsemise laiendamine ja vanurite hoolekande toetuse laiendamine;
23. toetab integreeritud teadus- ja tööstuspoliitika ideed, mille puhul asetatakse erilist rõhku VKEdele, ja selle rahalist kättesaadavust; arvab ka, et Euroopa vajab kindlat tööstusbaasi ja et selle konkurentsivõimet tuleb tõsta, luues suuri tehnoloogilisi algatusi eraalgatuse ja/või avaliku ja erasektori partnerluse baasil;
24. kutsub kõiki liikmesriike üles kohustuma kevadisel tippkohtumisel meetmeteks, mida on vaja, et tõsta kulutusi uurimis- ja arendustegevusele vähemalt 3 protsendini riigi tuludest (2% era- ja 1% avalikule sektorile), kindlustades samal ajal kõikide edendamismeetmete kontrollimise Lissaboni eesmärkide suhtes; rõhutab, et samas seoses tuleb kahekordistada uurimis- ja arendustegevusele antavaid Euroopa rahalisi vahendeid kooskõlas Lissaboni eesmärkidega, sealhulgas kiita heaks Euroopa teadusnõukogu kui sõltumatu teadusküsimuste nõuandekomitee loomine;
25. palub nõukogul ja komisjonil suurendada jõupingutusi kulutasuva, võimalikult bürokraatiavaba ja hästitoimiva ELi patendi välja pakkumisel, mis annab õiguskindlust, edendab VKEde võimalusi ning annab tõelise tõuke Euroopa uurimis- ja arendustegevusele;
26. toetab komisjoni – koos parlamendiga – usaldusväärse kava väljatöötamisel, millel oleks selged õigusloomega seotud ja eelarvelised prioriteedid kolme samba valdkonnas Lissaboni strateegia raames; nõuab kindlalt üksikasjalikku konsulteerimist parlamendiga selle sisu üle ja tõhusa komisjoni-parlamendi mehhanismi loomist ühiseks kavandamiseks;
27. palub komisjonil kasutada majandusliku, sotsiaalse, tervise- ja keskkonnamõju hindamist ühtsemalt, teha koostööd Euroopa Parlamendiga olemasolevate õigusaktide järelevalve teostamisel ja nende parandamisel ning seeläbi rakendada ennekõike tõhusalt institutsioonidevahelist kokkulepet parema õigusloome kohta, k.a asjakohaseid mehhanisme tõhusaks konsulteerimiseks kõikide sidusrühmadega; rõhutab siiski, et mõju

hindamisel peab alati võtma arvesse kulusid, mis tekivad meetmete mittevõtmisel, ning pikemaajalisi kulusid ja kasu rahalises ning kvalitatiivses mõttes; nõuab ka vastu võetud ja rakendatud meetmete paremat järelhindamist;

28. palub komisjonil kontrollida kõiki õigusaktide ettepanekute eelnõusid nende kooskõla suhtes Lissaboni strateegia eesmärkidega; tagada, et tulevased õigusaktid – isegi siis, kui kasutatakse komitoloogia vahendeid – on täielikult kooskõlas vajalike demokraatlike menetlustega; tõhustada oma plaane olemasoleva ühenduse õigustiku lihtsustamiseks ja ratsionaliseerimiseks, vähendades nõnda täitmise kulusid ning vabastades vahendeid uuenduste stimuleerimiseks ja töökohtade loomiseks;
29. toetab riiklike tegevuskavade ideed Lissaboni strateegia rakendamiseks, kusjuures iga valitsus nimetab ministri, kes koordineerib tegevust;
30. tervitab konsolideeritud aruandlust ja nõuab vähem, kuid paremaid näitajaid Lissaboni strateegia majanduslike, sotsiaalsete ja keskkonnanähtude osas toimuva arengu läbipaistvamaks mõõtmiseks, k.a avalikult kättesaadavat andmebaasi, milles on toodud ülevõtmise kvoot liikmesriigi kohta, ning kaasrahastatavate programmide võrdlusuuringut ja parimaid tavasid; nõuab, et Euroopa Komisjon esitaks regulaarselt teatise nii Euroopa Parlamendile kui ka riikide parlamentidele, milles hinnatakse Lissaboni strateegia rakendamist liikmesriikides;
31. nõuab komisjoni iga-aastaste arenguaruannete ja strateegiliste majandussuuniste saatmist Euroopa Parlamendile enne nende edastamist nõukogule, et võimaldada parlamendil esitada oma arvamus;
32. kutsub Euroopa Ülemkogu üles looma kevadisel tippkohtumisel lihtsamaid ja ühtsamaid juhtimissüsteeme ühtse lähenemise loomiseks üldsuse ja parlamendi kontrollile;
33. teeb ettepaneku korraldada kolmepoolne kohtumine kolme institutsiooni vahel, et teha enne iga-aastast kevadist tippkohtumist kindlaks põhilised poliitilised prioriteedid;
34. rõhutab, et parlamendiga tuleks arendada tõelist dialoogikultuuri, et luua ühise osalemise tunne; märgib, et kommunikatsioon ja hoolikas rakendamine on suure tähtsusega ka parlamendi jaoks; usub seetõttu, et tugev partnerlus Euroopa Parlamendi ja komisjoni, samuti Euroopa Parlamendi ja riikide parlamentide vahel koos piirkondlike ja kohalike asutuste suurema kaasamisega on edu saavutamise võti;
35. juhhib tähelepanu Brüsselis 16.–17. märtsil 2005 toimuvale parlamentidevahelisele konverentsile koostöö edendamiseks riikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi vahel; kutsub Euroopa Ülemkogu üles tegema kevadisel tippkohtumisel ettepanekuid parlamentaarse mõõtmise ja avaliku mõttevahetuse rolli tugevdamiseks Lissaboni strateegias;
36. nõuab, et riikide ja Euroopa eelarvetes, sealhulgas tulevases finantsperspektiivis 2007–2013, väljenduksid Lissaboni protsessi raames taotletavad eesmärgid;

37. tunnistab regionaalpoliitika ainulaadset lisaväärtust Lissaboni eesmärkide rakendamisel ning tuletab meelde, et sellele väljakutsele tõhusalt ja tasakaalustatult vastamiseks on vaja piisavalt rahalisi vahendeid; juhib tähelepanu tõsiasjale, et ümber kujundatud struktuurifondid keskenduvad nüüd tugevalt Lissaboni eesmärkidele, ja nõuab kindlalt, et see roll peab kajastuma finantsperspektiivis;
38. tunnistab üleeuroopaliste võrkude projektide ja nende kiire ehitamise tähtsust Lissaboni eesmärkide paremal saavutamisel; toetab seetõttu komisjoni tema püüdlustes veenda liikmesriike, et neid projekte tuleb kavandada ja rahastada ELi eelarve toel ning avaliku ja erasektori partnerluse kaudu;
39. usub, et on vaja käivitada uus infoühiskonna algatus, mis tegeleb väljakutsetega kuni aastani 2010, ja et see algatus peaks looma stabiilse keskkonna elektroonilise side ja digitaalteenuste arenguks ning keskenduma ELi jõupingutuste arendamisele teadusuuringute, uuenduste ning side- ja infotehnoloogia kasutamise alal;
40. palub Euroopa Ülemkogul tunnistada kevadisel tippkohtumisel, et investeerimine on Euroopa moderniseerimise oluline tegur, ning leppida kokku ühismeetmete suhtes avaliku ja erasektori investeeringute edendamiseks, asetades erilist rõhku nendele investeerimisvormidele, mis on Lissaboni strateegia seisukohalt kõige olulisemad;
41. kutsub Euroopa Ülemkogu üles tugevdama tippkohtumisel Euroopa Investeeringuspanga rolli, pannes rõhku laenutegevuse suuremale keskendumisele Lissaboni eesmärke toetavatele investeeringutele ning laiendades vastava riskikapitali võimaldamist ja toetust VKEdele, eriti nendele, kelle kapitaliturg on hooletusse jätnud;
42. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile ja nõukogule.